

**Proposta d'actuacions
prioritàries a la xarxa
ferroviària de Catalunya
per a la millora del servei
de Rodalies i Regionals**

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

Rodalies
de Catalunya

renfe

Antecedents i objectius

- El mes de febrer de 2009, el Ministeri de Foment va redactar el “Pla d’infraestructures ferroviàries de Rodalies de Barcelona 2008-2015”, d’ara endavant **Pla de Rodalies**, que preveu una inversió total de 4.000 MEUR en programes de modernització de les infraestructures existents i en noves infraestructures.
- El Pla de Rodalies preveu una dotació de **510 MEUR per a la modernització de les infraestructures existents (catenària, subestacions, senyalització i comunicacions, i via) i de 350 MEUR per a la modernització d’estacions (adaptació a PMR, millora de la seguretat i remodelació d’edificis), inversions clau per a la millora de la seguretat, la fiabilitat del sistema i la qualitat del servei.**
- Igualment, Rodalies de Catalunya ha elaborat el “Pla especial d’actuació a Rodalies de Catalunya 2013-2016”, d’ara endavant **Pla Especial de Rodalies**, que constitueix **una proposta** de noves actuacions en edificis i també sobre la infraestructura, des del punt de vista de l’operador.

Antecedents i objectius

- En l'actual situació econòmica, davant la impossibilitat de fer front a totes les actuacions previstes a curt termini, **és imprescindible prioritzar aquelles inversions amb major retorn, en termes d'increment de la seguretat, la fiabilitat i la millora de la qualitat del servei.**
- Així, l'objectiu d'aquest document és **definir les actuacions** prioritàries que s'han de **dur a terme de manera imminent** a la xarxa ferroviària de Catalunya, que permetin, **amb un baix cost d'inversió i un termini d'execució inferior a un any, millorar** significativament el **servei de Rodalies i Regionals**, en termes de **seguretat, fiabilitat**, millora de l'**accessibilitat** en les estacions o increment de la **funcionalitat**.
- La proposta de prioritització és **independent de l'impuls i programació de la resta d'actuacions previstes als plans mencionats i, especialment, de totes les relacionades amb la millora de la seguretat, com ara la implantació del sistema ERTMS a la xarxa de Rodalies.**
- D'altra banda, **a més** d'aquesta proposta, **és necessari crear un grup de treball** format pel Ministeri de Foment, Adif, la Generalitat de Catalunya i Renfe-Operadora, **per tal d'analitzar altres actuacions de caràcter prioritari per a la millora de la seguretat, la fiabilitat i la capacitat dels túnels urbans de Barcelona.**

Metodologia

La metodologia emprada per redactar aquesta proposta d'actuacions prioritàries ha estat la següent:

1. Selecció de les actuacions incloses al Pla de Rodalies, dins dels programes de modernització d'infraestructures i estacions pendents d'execució, amb un cost reduït i un termini d'execució inferior a un any.

1.1 Priorització de les actuacions per a la millora de la seguretat i la fiabilitat del servei, d'acord amb el número d'incidències relacionades amb cadascuna.

Aquesta quantificació es basa en la proposta d'actuacions recollida en el Pla de Rodalies i en el document "Anàlisi del desenvolupament dels programes de modernització de la infraestructura del Pla d'infraestructures ferroviàries de Rodalies de Barcelona 2008-2015", elaborat per l'ATM, que relaciona les actuacions del Pla de Rodalies amb les incidències que es van produir en el període comprès entre l'abril de 2010 i el juny de 2012.

1.2 Priorització de les actuacions per a la millora de l'accessibilitat a les estacions.

Es basa en les propostes del Pla de Rodalies, seleccionant les estacions amb més de 500.000 usuaris anuals i prioritzant-les segons la seva demanda.

2. Selecció d'altres actuacions per a la millora del servei de Rodalies i Regionals, bé sigui de les incloses en el Pla de Rodalies, bé noves propostes.

2.1 Priorització d'altres actuacions per a la millora de la seguretat i la fiabilitat.

2.2 Priorització d'altres actuacions per a la millora de l'accessibilitat en les estacions.

2.3 Priorització d'altres actuacions per a la millora de la funcionalitat del servei.

3. Necessitat de crear un grup de treball format pel Ministeri de Foment-Adif-Generalitat de Catalunya-Renfe Operadora encarregat d'analitzar i determinar les actuacions prioritàries per a la millora de la seguretat, la fiabilitat i la capacitat dels túnels urbans de Barcelona.

1

PRIORITZACIÓ DE LES ACTUACIONS DE MODERNITZACIÓ D'INFRAESTRUCTURES I ESTACIONS DEL PLA DE RODALIES

1.1 PRIORITZACIÓ DE LES ACTUACIONS PER A LA MILLORA DE LA SEGURETAT I LA FIABILITAT DEL SERVEI

Actuació	Capítol	Import en MEUR
Substitució de circuits de via i impulsos de tensió elevada per circuits d'audiofreqüència. Tram Arenys-Maçanet i estació de l'Hospitalet	Senyalització	7,09
Modernització catenària Martorell-l'Arboç	Catenària	14,99
Montcada Bif.-Sants: enclavaments electrònics a Sant Andreu Arenal, bif. La Marina i Pl. Catalunya, BAB amb circuits de via sense juntes i recantonament per incrementar el nombre de circulacions	Senyalització	11,74
Tractament integral catenària Terrassa-Cerdanyola	Catenària	2,62
Tractament integral Arenys de Mar-Maçanet	Catenària	1,51
Nova subestació Gelida	Subestació	3,11
Enclavaments electrònics a Vilanova, Sitges, Garraf, Castelldefels i Gavà	Senyalització	18,66
Enclavaments electrònics a Badalona, Montgat, Masnou, Vilassar i Mataró	Senyalització	13,68
Nova subestació el Prat	Subestació	3,11
Martorell-Hospitalet: modernització de catenària Martorell-Castellbisbal	Catenària	0,99
Tractament integral de catenària Sagrera-Mollet Sant Fost	Catenària	1,62
Modernització catenària Cerdanyola-Montcada	Catenària	0,81
Nova subestació Parets del Vallès	Subestació	3,11
Enclavament electrònic a Cunit	Senyalització	3,73
Nova subestació a Sant Pol de Mar	Subestació	3,11
Tractament integral de la catenària Gualba-Mollet Sant Fost	Catenària	4,74
Nova subestació Montgat	Subestació	3,11
		97,7

1.2 PRIORITZACIÓ DE LES ACTUACIONS DE MODERNITZACIÓ D'ESTACIONS DEL PLA DE RODALIES PER A LA MILLORA DE L'ACCESSIBILITAT

Estació	Usuaris any 2011	Import en MEUR
Barcelona-Sant Andreu Arenal	5.107.038	0,1
Granollers Centre	4.834.250	1,1
Mataró	4.473.601	0,1
Mollet-Sant Fost	3.804.250	2,2
Sabadell Centre	2.979.859	4,0
Montcada-Bifurcació	2.051.815	10,9
Molins de Rei	1.866.354	1,5
Torre del Baró	1.650.938	0,5
Montcada i Reixac	1.583.625	1,7
Ocata	1.580.273	5,2
Vilafranca del Penedès	1.392.722	0,8
Sant Joan Despí	1.339.097	0,7
Manresa	1.087.594	5,4
Sant Sadurní d'Anoia	642.727	2,5
Gelida	542.979	4,9
Montcada i Reixac-Manresa	524.701	6,5
		48,1

2

**PRIORITZACIÓ D'ALTRES ACTUACIONS DE MODERNITZACIÓ
D'INFRAESTRUCTURES I ESTACIONS PER A LA MILLORA DEL
SERVEI DE RODALIES I REGIONALS**

2.1 PRIORITZACIÓ D'ALTRES ACTUACIONS PER A LA MILLORA DE LA SEGURETAT I FIABILITAT DEL SERVEI DE RODALIES I REGIONALS

Actuació	Import en MEUR
Substitució de l'actual bloqueig entre Arenys/Maçanet per BAU amb CTC adequat Tordera com a estació amb via d'apartador per poder fer encreuaments	21,0
Substituir el BLAU amb CTC per BAU amb CTC a la línia R3, entre Vic i Ripoll	4,5
Substitució de bloqueigs: Maçanet/Girona, Vilamalla/Portbou per BAB amb CTC	6,6
Compensar catenària: Maçanet-Girona-Portbou	33,0
Habilitar les dependències de Sant Adrià i Clot-Aragó com a estacions perquè, en cas d'incidència, es puguin utilitzar com a terminals	10,0
Habilitar la dependència de Barcelona-Passeig de Gràcia com a estació perquè, en cas d'incidència, es pugui utilitzar com a terminal	4,5
Adequar la senyalització dels passos a nivell a la distància de frenada per a l'eliminació de limitacions temporals a la línia R3	0,5
Eliminació de les limitacions temporals de velocitat a la línia R15	9,0
Nova subestació a Centelles	3,6
Nova subestació a Sant Adrià de Besòs	3,6
	96,3

2.2 PRIORITZACIÓ D'ALTRES ACTUACIONS PER A LA MILLORA DE L'ACCESSIBILITAT A LES ESTACIONS DE RODALIES I REGIONALS

Actuació	Import en MEUR
Modernització de l'estació de Tarragona	15,0
Modernització de l'estació de Sant Feliu de Llobregat	0,8
Modernització de l'estació de Bellvitge	2,0
Modernització de l'estació de Mollet-Santa Rosa	0,5
Adequació d'andanes a Sant Miquel de Gonerres, Viladecavalls, Torreblanca, Vacarisses i Monistrol	8,0
Adequació d'andana de la línia R8 a Mollet St. Fost a 200 metres, amb amplada de 6m, atès que es comparteix amb l'R2	2,0
	28,3

2.3 PRIORITZACIÓ D'ALTRES ACTUACIONS PER A LA MILLORA DE LA FUNCIONALITAT DEL SERVEI DE RODALIES I REGIONALS

Actuació	Import en MEUR
Perllongament d'andanes a l'estació de Barcelona-Arc del Triomf per a la millora de la capacitat de la línia R1	0,9
Perllongament d'andanes a l'estació de Sant Pol de Mar per a la millora de la capacitat de la línia R1	0,9
Perllongament d'andanes a l'estació de Torredembarra per a la millora de la capacitat de la línia R16	0,4
Perllongament d'andanes a l'estació de Camarles per a la millora de la capacitat de la línia R16	0,2
Perllongament d'andanes a l'estació de Sant Celoni	0,2
Adequació de dues terminals (nord i sud) com a capçaleres del servei de Regionals (la Llagosta/Gavà)	22,0
Adequació de la via 3 d'apartador de Maçanet per a l'estacionament de dos trens de 200m, passarel·la de 27m i un abalisament lluminós de 200m	0,1
Adequació de l'estació de Castelldefels com a terminal sud de l'R2 nord	7,0
Construcció d'andana a la via 7 de Blanes per rotar els trens de la Rodalia de Girona	2,0
Instal·lació d'agulles en forma de "V" guardant equidistàncies per escurçar cantons i millorar la capacitat: Cerdanyola, costat Barberà del Vallès	2,5
	36,2

3

PRIORITZACIÓ D'ALTRES ACTUACIONS PER A LA MILLORA DE LA FIABILITAT, SEGURETAT I CAPACITAT DELS TÚNELS URBANS DE BARCELONA

- A més de les actuacions que es proposen en aquest document, **és necessari crear un grup de treball**, format per tècnics del Ministeri de Foment, Adif, Generalitat de Catalunya i Renfe-Operadora, **per determinar les actuacions prioritàries per a la millora de la fiabilitat, seguretat i capacitat dels túnels urbans de Barcelona.**
- Concretament, **l'objectiu d'aquest grup de treball seria l'anàlisi i selecció de les actuacions prioritàries**, com ara la introducció de millores en el sistema de senyalització, la modernització mitjançant nous sistemes de seguretat, com ara l'ERTMS, o la definició de noves infraestructures que permetin millorar l'exploració de la xarxa de Rodalies pel que fa a la seva capacitat, fiabilitat o funcionalitat.

TAULA RESUM D'INVERSIONS PRIORITÀRIES

TAULA RESUM D'INVERSIONS PRIORITÀRIES A LA XARXA FERROVIÀRIA DE CATALUNYA PER A LA MILLORA DEL SERVEI DE RODALIES I REGIONALS

INVERSIONS		TREBALLS A IMPULSAR	IMPORT EN MEUR
1.1	Actuacions prioritàries del programa de modernització d'infraestructures del Pla de Rodalies per a la millora de la seguretat i fiabilitat del servei	Redacció dels projectes constructius i execució de les obres	97,7
1.2	Actuacions prioritàries del programa de modernització d'estacions del Pla de Rodalies per a la millora de l'accessibilitat		48,1
2.1	Altres actuacions per a la millora de la seguretat i la fiabilitat del servei de Rodalies i Regionals		96,3
2.2	Altres actuacions per a la millora de l'accessibilitat a les estacions de Rodalies i Regionals		28,3
2.3	Altres actuacions per a la millora de la funcionalitat del servei de Rodalies i Regionals		36,2
3.	Altres actuacions per a la millora de la fiabilitat, seguretat i capacitat dels túnels urbans de Barcelona	Creació d'un grup tècnic de treball Ministeri de Foment-Adif-Generalitat de Catalunya-Renfe Operadora per a l'anàlisi i selecció de les actuacions	-
TOTAL = 306,6 MEUR			